

Het werkaanbod in de weekenden is het grootst. Het streven om Politieambtenaren om de week te laten werken in het weekend en om de week een vrij weekend te gunnen is niet structureel haalbaar. Het werken op de zondag moet op grond van artikel 12 lid 16 BARP zo evenredig mogelijk verdeeld worden. Vrij op zondag wordt in het @ zo veel als mogelijk gekoppeld aan vrij op zaterdag of vrij op maandag.

Het bevoegd gezag heeft aangeboden dat de ambtenaar per vierweekse periode zes dagdiensten (op doordeweekse dagen) t.b.v. Dierenwelzijn als onbeschikbaar vastlegt. Verder zou de ambtenaar zes diensten moeten verrichten bij de incidentafhandeling in onregelmatige dienst, waarvan 2x2 (in het totaal vier) diensten in het weekend. Er dienen geen beschikbaarheden van de oorspronkelijke aanvraag (@) worden omgezet naar onbeschikbaarheden. De weekenddiensten 'om-en-om werken' worden als wens benadrukt. Dit geldt eveneens voor de diensten incidentafhandeling in de avonddiensten. De ambtenaar dient flexibiliteit te creëren met betrekking tot het aantal onbeschikbaarheden.

Standpunt ambtenaar

De ambtenaar heeft toegelicht dat zij niet akkoord gaat met het voorstel van het bevoegd gezag. Zij geeft aan dat haar werkzaamheden vanaf 2012 zich concentreerden op het Dierenwelzijn (100%, regelmatige diensten door de week en overdag). Aangezien de ambtenaar een alleenstaande ouder is, is de toekenning van de gevraagde modaliteit, dus met toekenning van een regelmatig rooster, van groot belang.

Tot slot wijst de ambtenaar erop dat binnen het @ de toekenning van een modaliteit die er in voorziet dat uitsluitend doordeweeks wordt gewerkt, wel geschiedt.

Capaciteitsmanagement

Binnen het @ wordt aan capaciteitsmanagement gedaan, waarbij het werkaanbod in kaart is gebracht. Per periode fluctueert het aanbod met uitzondering van de zogenoemde waterlijn. De waterlijn is de minimaal vastgestelde veiligheidssterkte (incidentafhandeling, bureauopenstelling, inzet openbare orde en evenementen, inzet ten behoeve van de opsporing). In het voorjaar en het zomerseizoen zijn in het werkveld van het @ veel evenementen, in de laatste maanden van het jaar is behoefte aan een groot werkaanbod vanwege woninginbraken.

De medewerkers werkzaam in de functie van GGP, Generalist GGP en senior GGP worden vrijwel uitsluitend ingezet voor de bemensing van de waterlijn en voor toezicht bij evenementen.

In de brief van 5 april 2017 is een overzicht gegeven van het aantal beschikbare dagdiensten per periode.

Overleg

Op @ heeft een gesprek plaatsgevonden waarin o.a. de werktijdenmodaliteit van de ambtenaar aan de orde is geweest.

Op @ is de aanvraag werktijdenmodaliteit van de ambtenaar en de bezwaren van het bevoegd gezag daartegen besproken.

Hoorzitting d.d. @

Het verzoek is behandeld in de zitting van de Commissie d.d. @. De Commissie bestond uit: de heer mr. J. Stuitje (voorzitter), de heer C. Kouwenhoven (lid). De heer W. Vleeming (lid) was wegens ziekte afwezig, zijn plaatsvervanger, de heer H. Visser, is geraadpleegd ten aanzien van het vaststellen van het advies. De heer P. Wesdorp was als deskundige aan de Commissie toegevoegd. De Commissie werd bijgestaan door mevrouw mr. J.C. Dekker (secretaris).

De ambtenaar is ter zitting in persoon verschenen.

Namens het bevoegd gezag zijn verschenen @ (teamchef) en @ (operationeel expert, portefeuillehouder capaciteitsmanagement).

De ambtenaar heeft toegelicht dat tijdens de gevoerde gesprekken afspraken zijn gemaakt, die zijn verwerkt in de aanvraag die door haar is ingediend. Partijen blijven van mening verschillen over twee diensten. De ambtenaar wordt ingezet in zes diensten voor incidentafhandeling. Zij wil van deze zes diensten twee dagdiensten werken i.v.m. administratieve afwerking van de incidenten. Het bevoegd gezag wil daarmee niet akkoord gaan. De ambtenaar is bereid om in het weekend in late diensten te werken, dus op tijdstippen waarop de meeste collega's vrij willen zijn. Verder toont zij haar bereidheid door bij wijze van compromis voor te stellen dat zij vijf late diensten voor incidentafhandeling zal draaien en slechts één dagdienst (voor administratieve afhandeling, vanaf 08:00 uur).

De Commissie merkt op dat de ambtenaar weliswaar bereid is om in het weekend in de avond te werken, maar dat zij in het geheel geen nachtdiensten verricht. De Commissie zet dan ook vraagtekens bij de bijdrage die de ambtenaar verricht ten behoeve van het goed functioneren van de Politiedienst.

De ambtenaar beaamt dat zij geen nachtdiensten draait. Dit is ontstaan doordat zij tot aan haar zwangerschapsverlof uitsluitend werkzaam was ten behoeve van het Dierenwelzijn. Het bevoegd gezag is akkoord gegaan met nachtdienstontheffing, partijen zijn daar dus uitgekomen. 'Het zit nu nog vast op de twee dagdiensten', aldus de ambtenaar. Zij voegt er aan toe dat zij wel bereid is om in de nacht te werken indien dit nodig zou zijn.

De Commissie wijst er op dat dit laatste niet blijkt uit de modaliteitsaanvraag. Het niet in de nacht werken is nu geformuleerd als een spijkerharde modaliteit en niet als een wens. Uit de aanvraag blijkt dat de ambtenaar vrijwel dagelijks niet beschikbaar wil zijn in de avond tot 24:00 uur. Dat betekent automatisch dat de nachtdienst uitvalt (die vangt aan om 23:00 uur).

De ambtenaar is bevreesd dat ingeval zij kenbaar maakt dat sprake is van een roosterwens om in de nacht niet te werken, zij geregeld toch zal worden ingezet in de nacht. Zij vervolgt 'dat zij niet over de nacht hebben gesproken'.

Indien het bevoegd gezag niet bereid is om de dagdienst voor de administratie incidentafhandeling te honoreren, dan zal de ambtenaar hiervoor een extra dagdienst in het werkgebied Dierenwelzijn vragen. De @ heeft hiermee geen probleem, aldus de ambtenaar.

Het bevoegd gezag geeft aan dat het werken in de nacht niet expliciet aan de orde is geweest tijdens de besprekingen over de gevraagde werktijdenmodaliteit. Het mist verder de nodige flexibiliteit in de aanvraag (nu veel onbeschikbaarheden en veel roosterwensen, in plaats van een beperkt aantal roosterwensen), het wil inzet in de onregelmatigheid bij de zes diensten voor de incidentafhandeling. Desgewenst wil het bevoegd gezag van te voren met de ambtenaar overleg voeren over een roosterwens voor wat betreft roosterinvulling van deze zes diensten. Verder kan het niet akkoord gaan met de toekenning van twee dagdiensten per vier wekelijkse periode voor de administratieve afhandeling van incidenten. Het aanbod van de ambtenaar om de dagdienst om acht uur te beginnen is niet werkbaar/reëel. Dan moet het bevoegd gezag een collega inzetten van 06:30 tot 08:00 uur.

Het bevoegd gezag zet uiteen dat alle collega's ten minste zes diensten draaien (in de onregelmatigheid) voor incidentafhandeling. Een volledige dagdienst steden aan de administratieve verwerking van incidenten is onaanvaardbaar.

Het bevoegd gezag wijst er op dat binnen de @ wordt geëxperimenteerd met zelfroosteren. Er lopen nu twee pilots, in 95% van de wensen is er geen probleem. Maar indien een ieder een 'keiharde' modaliteit invult, dan gaat het niet.

Desgevraagd door de Commissie geeft het bevoegd gezag aan dat slechts één modaliteit ten aanzien van het weekend binnen het team is goedgekeurd, het betreft de aanvraag voor de zaterdag van een collega die voor zijn gehandicapte kind moet zorgen.

Desgevraagd door de Commissie licht het bevoegd gezag toe dat de ambtenaar wel gedurende 26 zondagen per jaar wordt ingezet. De modaliteitsaanvraag is besproken in het teamleidersoverleg.

De heer Wesdorp licht de afspraken die door Sociale Partners zijn gemaakt ten aanzien van artikel 12a Barp toe. Het bevoegd gezag maakt een capaciteitsplan. De medewerkers leveren een evenredige bijdrage aan de vulling ervan. Het werken in de onregelmatigheid, op zondagen en de toekenning van aansluitend vrije dagen in combinatie met de vrije zondag (op zaterdag dan wel op maandag) wordt zo verdeeld met in achtneming van de wet- en regelgeving. Tot slot worden ook de extra-afspraken op grond van het Barp toegevoegd in het capaciteitsplan. Indien de modaliteitsaanvraag van de ambtenaar wordt opgenomen in het capaciteitsplan ontstaat een niet flexibel beeld. De ambtenaar werkt bovendien niet in de nacht. Indien het bevoegd gezag akkoord zou gaan met de aanvraag, worden de collega's van de ambtenaar op onaanvaardbare wijze benadeeld.

De heer Kouwenhoven vraagt de ambtenaar naar de beschikbaarheid in het weekend. Betreft de invulling ervan roosterwensen, dus de ambtenaar wil werken van 13:00 uur tot 24:00 uur, maar is eventueel (in overleg) ook beschikbaar van 0:00 tot 13:00 uur? De ambtenaar antwoordt dat het inderdaad roosterwensen betreft. De onbeschikbaarheid op de doordeweekse dagen betreft de modaliteit.

Juridisch kader

In het Arbeidsvoorwaardenakkoord Politie 2012-2014 zijn afspraken gemaakt over aanpassingen in de modaliteitenregeling. Deze zijn verwerkt in artikel 12a van het Barp. De modaliteitenregeling is daarbij op een drietal punten aangepast, namelijk:

- de benadrukking dat de medewerker mede verantwoordelijk is voor een goede bedrijfsvoering;
- het in groepsverband bespreekbaar maken en toetsen van de aangevraagde modaliteiten;
- de jaarlijkse aanvraag en beoordeling van modaliteiten.

Artikel 12a Besluit algemene rechtspositie Politie luidt als volgt:

1. Op aanvraag van de ambtenaar kent het bevoegd gezag een werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.
2. Een werktijdenmodaliteit is een patroon van arbeidstijden dat leidt tot een herkenbaar patroon van vrije tijd, uitgedrukt in uren of in dagen.
3. Indien het bevoegd gezag voornemens is de aanvraag niet of niet volledig in te willigen, vraagt het bevoegd gezag binnen vier weken advies van een door Onze Minister in te stellen Commissie.
4. De Commissie wordt paritair samengesteld en brengt binnen zes weken na ontvangst van de adviesaanvraag een schriftelijk advies uit aan het bevoegd gezag en aan de betrokken ambtenaar.
5. Het bevoegd gezag besluit binnen zes weken nadat het in het vierde lid bedoelde advies is uitgebracht. Indien binnen genoemde termijn nog geen besluit is bekendgemaakt, wordt de aanvraag, voor zover het advies strekt tot toekenning van de aanvraag, door het bevoegd gezag toegekend voor twaalf maanden, ingaande uiterlijk zes weken na dagtekening van het advies.

Overwegingen van de Commissie

Op grond van artikel 12a van het Besluit algemene rechtspositie Politie brengt de Commissie advies uit aan het bevoegd gezag en de ambtenaar over de afwijzing van de aanvraag tot wijziging van de werktijdenmodaliteit van ambtenaar.

Volgens genoemd artikel kent het bevoegd gezag de door de ambtenaar voorgestane werktijdenmodaliteit toe, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich hiertegen verzet. Uit de toelichting op het artikel blijkt dat bij de toets de belangen van de ambtenaar, de dienst en van andere medewerkers van de afdeling in de overwegingen worden betrokken. Bij de afweging van die belangen zal moeten worden vastgesteld of het bevoegd gezag een dusdanig zwaarwegend dienstbelang heeft dat van hem niet gevergd kan worden dat het bevoegd gezag het verzoek van de

ambtenaar inwilligt. De systematiek luidt dat de gevraagde modaliteit wordt toegekend, tenzij een zwaarwegend dienstbelang zich daartegen verzet.

Een ambtenaar kan volstaan met het indienen van een verzoek, dat klaarblijkelijk niet ontbloeit mag zijn van enige grond – zoals het geval bij de indiening van het verzoek vanwege de vraag naar meer herkenbare vrije tijd. Een inhoudelijke motivering van het verzoek op grond van artikel 12a Barp is niet noodzakelijk. Aan de motivering van het voornemen van het bevoegd gezag om het verzoek af te wijzen, worden hoge eisen gesteld. De zwaarwegendheid van het belang dient door het bevoegd gezag te worden aangetoond.

Verder wijst de Commissie in algemene zin op het volgende.

Bij de toetsing van de adviesaanvragen heeft de Commissie behalve het bepaalde bij artikel 12a Barp ook rekening te houden met relevante wet- en regelgeving op het terrein van arbeidstijden, zoals de Arbeidstijdenwet en daarop gebaseerde regelgeving.

Als het verzoek inzake werktijdenmodaliteiten is gebaseerd op andere wet- en regelgeving, zoals de Wet aanpassing Arbeidsduur, dan is de Commissie voor dat onderdeel niet bevoegd en geeft zij daarover dan ook geen advies.

De adviestaak van de Commissie beperkt zich tot het verzoek om wijziging van de werktijdenmodaliteit. Hieronder wordt verstaan de verdeling van het dienstverband in dagen en uren, zoals de 36-uren van het dienstverband in vier diensten van negen uur per week. De adviestaak van de Commissie strekt zich niet uit tot de inroostering van de arbeidsuren.

De Commissie overweegt in de voorliggende casus het volgende:

Uit de door partijen schriftelijk en op de hoorzitting verstrekte informatie blijkt dat de ambtenaar heeft gevraagd om de modaliteit die inhoudt dat zij beschikbaar is voor het werk gedurende 27 uur per week, in oneven weken op de maandagen van 00:00 tot 13:00 uur, op woensdagen, donderdagen en vrijdagen van 00:00 tot 18:00 uur; in de even weken is zij beschikbaar voor het werk op maandagen van 00:00 tot 13:00 uur, op woensdagen van 00:00 uur tot 18:00 uur, op zaterdag en zondagen van 13:00 tot 24:00 uur. Voor het overige is zij niet beschikbaar.

De Commissie merkt dienaangaande het volgende op. Bij het aanvragen van een werktijdmodaliteit dient een ambtenaar aan te geven voor welke dienst hij/zij niet beschikbaar wenst te zijn. Wordt zijn/haar aanvraag gehonoreerd, dan komt vast te staan voor welke dienst(en) hij/zij niet kan worden ingeroosterd. Het bevoegde gezag kan vervolgens de ambtenaar flexibel inroosteren, volgens het systeem van beschikbaarheid voor de Politieorganisatie gedurende 7x24 uur, uitgezonderd de toegekende modaliteit. Het systeem is dus dat een modaliteit voor een beperkt aantal diensten kan worden toegekend, waardoor het bevoegd gezag voor het overige de ambtenaar volgens rooster flexibel kan inzetten.

In het voorliggende geval heeft de ambtenaar verzocht om toekenning van een regelmatig dienstrooster, terwijl zij voor het overige niet beschikbaar wenst te zijn. Hierdoor ontstaat het patroon dat de ambtenaar, die doordeweeks overdag al is ingeroosterd voor zes diensten ten behoeve van Dierenwelzijn, nog maar beschikbaar is voor zes diensten voor incidentafhandeling. Deze laatstgenoemde zes diensten wil zij ook op vaste tijden verrichten, waarvan bovendien twee doordeweeks overdag in verband met de administratieve verwerking van de incidentafhandeling – met afwijkende aanvangstijdstippen. Er blijven dan nog vier diensten over, te verrichten in de weekenden ('om en om', middag-avond).

Het bevoegd gezag beroept zich op het zwaarwegende dienstbelang dat zich verzet tegen de toekenning van een dusdanig arbeidspatroon.

De Commissie oordeelt dat het bevoegd gezag zich terecht beroept op het zwaarwegend dienstbelang. Toekenning van het gevraagde patroon leidt er toe dat de ambtenaar geen evenredige bijdrage levert aan de vulling van het dienstrooster, terwijl zij wel medeverantwoordelijk is voor een goede bedrijfsvoering. Zij is te weinig beschikbaar op de tijdstippen waarop de Politie de meeste behoefte heeft aan inzet, nl. in de weekenden (24 uur per etmaal, maar vooral in de avonden en de nacht van vrijdag tot en met zondag), zij verricht in het geheel geen nachtdienst en in haar inzet volgens het voorgestelde rooster ontbreekt flexibiliteit.

Dit alles overziend, komt de Commissie tot het volgende advies.

Advies

De Commissie adviseert het bevoegd gezag om de modaliteit af te wijzen.

Den Haag, @

Commissie Werktijdenmodaliteiten Sector Politie